

Ласкаво просимо

Посібник про гроші, роботу, пільги та життя у Великобританії

Оскільки усе більше українських біженців прибуває до Великобританії, журналісти та редактори Financial Times створили посібник, який допоможе потенційним господарям та їхнім гостям-біженцям зорієнтуватися у складностях переїзду до країни та поселення тут. Цей матеріал опубліковано в рамках кампанії FT, спрямованої на поширення фінансової грамотності та інклюзії. Запитання й відповіді, поміщені у цьому посібнику, будуть оновлюватись у міру того, як змінюватиметься сама програма «Житло для України» чи з'являтимуться нові запитання.

– Чи є фіксований термін перебування українців як гостей за програмою “Житло для України” у Великобританії, і якщо так, то що трапиться, коли цей термін закінчиться?

Британський уряд просить сторону, яка приймає, забезпечити житлом своїх українських гостей щонайменше на півроку. Після цього очікується, що, якщо господарі не пропонують залишатися у їхньому помешканні і надалі, новоприбулі повинні знайти нового спонсора житла або власне помешкання. Коли господарі, які мають намір приймати українських гостей, реєструють свою зацікавленість на урядовому веб-сайті, вони відразу ж діляться своїми пропозиціями на веб-сторінках таких благодійних організацій, як “Опора”, на яких за житлом можуть шукати і самі біженці.

– Які витрати очікуються бути покритими господарем, коли він надає житло українським біженцям?

Очікується, що господарі запропонують своїм українським гостям лише житло, і не зобов'язані покривати витрати на харчування та проживання — хоча деякі, можливо, матимуть намір забезпечувати і це. Господарі не можуть стягувати з гостей орендну плату або будь-які інші витрати, але вони можуть вимагати те, що британський уряд називає «розумним внеском у звичайні витрати на

господарство, такі як харчування та комунальні послуги». Гості, які відчувають, що їх просять внести необґрунтовано високу суму, повинні звернутися з цим питанням до органів місцевої влади, які мають перевірити будинки господарів перед прибуттям біженців.

– Скільки коштує проживання у Великобританії?

Минулого року середньостатистична сім'я у Великобританії проживала на 2 616 фунтів стерлінгів на місяць, включаючи в середньому 750 фунтів стерлінгів щомісячної виплати за будинок з двома спальнями. Орендна плата у Лондоні є вдвічі вищою.

– Як біженці можуть отримати новий телефонний контракт після прибуття до Великобританії?

На момент публікації, компанії Vodafone і Three пропонували біженцям, які прибули до Великобританії, безкоштовні SIM-карти, в той час як інші оператори не стягували плату з існуючих клієнтів за дзвінки та текстові повідомлення між Україною і Великобританією. Якщо особа з України подала

заявку на укладення контракту з провайдером у Великобританії, то тоді їй доведеться доказати свою платоспроможність.

Їй також потрібно мати кредитну або дебетову картку, зареєстровану за адресою проживання у Великобританії, підтвердження цієї адреси, а також підтвердження особи.

У цій ситуації найпростішим варіантом, незалежно від постачальника, є SIM-карта з оплатою, яку можна скасувати у будь-який час.

– Як швидко гості зможуть отримати роботу у Великобританії? Чи може господар прийняти когось на підставі того, що гість буде працювати у нього за домовленістю — скажімо, нянею, прибиральницею, в магазині чи на фермі?

Відразу ж після прибуття українські гості мають право працювати, де захочуть. Це право включає також і роботу на господаря, проте, як і будь-де, у цьому випадку повинні дотримуватися загальні правила найму, у тому числі і дотримання мінімальної заробітної плати, яка коливається від 9,50 фунтів стерлінгів на годину для осіб старших 23 років до 4,81 фунта стерлінгів для учнів.

Перед тим як працевлаштувати біженців, працедавці повинні перевірити, чи дозволено їм працювати у Великій Британії. Доказом права на працю є біометричний дозвіл на проживання ('ВРП'), який особи з візою біженця можуть отримати після прибуття.

Організації, в тому числі Employ Ukraine, допомагають звести українців з потенційними працедавцями ще до того, як вони прибудуть до Великої Британії. Біженці також можуть докласти зусилля, аби стати самозайнятими, отримуючи при цьому державні пільги. Деталі цієї процедури наведено в урядовому посібнику.

– Чи гості, які продовжуватимуть свою попередню роботу, працюючи з дому, матимуть право на будь-яку додаткову допомогу, щоб покрити вищу вартість проживання у Великобританії?

Спеціальної державної підтримки немає, але для людей працездатного віку з низьким рівнем доходу, незалежно від того, чи є вони самозайнятими, зайнятими неповний або повний робочий день, є такі пільги, як універсальний кредит. Ця форма платежу зменшується за стабільною ставкою якщо

ви заробляєте більше 344 фунтів стерлінгів на місяць з паралельною допомогою з витратами на житло, або 573 фунти стерлінгів, якщо ви такої допомоги не отримуєте.

– Чи можуть біженці використовувати свої українські водійські права для водіння або винайму транспортних засобів у Великобританії?

Так. Однак деякі компанії з прокату автомобілів можуть вимагати від українців пред'явити посвідчення водія міжнародного зразка або перекладений варіант їхніх водійських прав.

З українськими водійськими документами українці можуть керувати автомобілем у Великобританії впродовж 12 місяців. Після цього їм необхідно обміняти свої українські права на британські.

– Чи повинні господарі повідомити свою страхову компанію, що вони приймають біженців?

Асоціація британських страховиків стверджує, що господарям не потрібно повідомляти свою страхову компанію, що вони «хочуть тимчасово розмістити біженців,

які стали переміщеними особами внаслідок конфлікту в Україні, як гостей, котрі не платять за житло». Однак при поновленні полісу за 12 місяців господарі повинні повідомити страхову компанію про своїх гостей, якщо ті і далі залишатимуться в них.

– Що потрібно зробити біженцям, щоб привезти своїх домашніх тварин до Великобританії?

Для цього собаку чи кішку необхідно чіпувати та вакцинувати від сказу. Власникам тварин доведеться почекати 30 днів на результати аналізу крові, які підтвердять наявність у тварини антитіл проти сказу. Цю інформацію додають до паспорта тварини. За допомогою власники повинні звернутися до ветеринара, зареєстрованого в ЄС, і запросити сертифікат, який схвалює поїздку до Великобританії.

Якщо біженці не дотримуються цих вимог, то вони будуть змушеними помістити своїх домашніх тварин у карантин на чотири місяці, а уряд Великобританії має покрити пов'язані з цим витрати. Власники можуть забрати свою тварину раніше ніж за чотири місяці, якщо до того часу вона вважатиметься здоровою. Аби

організувати необхідні заходи щодо карантину, потрібно надіслати електронний лист Агентству з охорони здоров'я тварин і рослин на pettravel@apha.gov.uk чи зателефонувати за номером +44 3000 200 301 і вибрати варіант 2.

Гроші

Кожен гість має право на початкову допомогу від місцевої ради у розмірі 200 фунтів стерлінгів, яка сприяла б покриттю витрат на поселення та задоволенню негайних потреб. Господарі мають право упродовж року отримувати додаткову щомісячну субсидію у розмірі 350 фунтів стерлінгів, хоча вони можуть і відмовитися від грошей, якщо вони їм не потрібні.

– Що потрібно біженцям аби відкрити банківський рахунок?

Зазвичай банки просять заявників подати свою адресу, яка в цьому випадку може бути адресою британського спонсора, паспорт України або національне посвідчення особи та документи, котрі підтверджують імміграційний статус, наприклад, біометричний дозвіл на проживання (BRP), який за словами уряду, особи з візою біженця можуть отримати після прибуття у Великобританію.

Цей документ, отримання якого за деякими свідченнями може зайняти певний час, служить доказом права гостей на роботу та винайм житла.

Хоча гості можуть подати заявку на відкриття банківського рахунку в інтернеті, більшість банків пропонують потенційним клієнтам особисто прийти до їхніх відділень. Якщо необхідно, то це краще зробити разом із господарем, особливо у випадках, коли бракує детальнішої документації з боку гостей.

Фінтех-компанії, в тому числі Revolut і Monzo, пропонують відкриття рахунків без особистого візиту, вимагаючи номер телефону, фізичну адресу та український паспорт або посвідчення особи. При потребі після відкриття рахунку можна перерахувати гроші з українського банку.

– Як біженці можуть отримати соціальні пільги та медичну допомогу?

Докладнішу інформацію про те як отримати фінансову підтримку можна знайти на сторінці 10 вітального посібника уряду Великобританії. Як правило, для отримання платежів потрібні реквізити банку або кредитної спілки, адресу електронної пошти

та документ, який підтверджує особу.

Охорона здоров'я для українських біженців є безкоштовною. Уряд Великобританії рекомендує їм після прибуття зареєструватися за місцем проживання у лікаря загальної практики (GP).

Спершу біженці не матимуть права на отримання житлової допомоги. Однак якщо гості вирішать залишити сім'ю господарів та орендувати житло самостійно, або їхня спонсорська програма завершиться, то в такому разі вони мають право орендувати нерухомість, як і будь-хто інший. В разі потреби біженці також матимуть можливість просити про соціальну допомогу на житло.

– Що робити, якщо відносини між біженцем і особою, яка його приймає, розриваються?

Коли господар і гість більше не можуть мешкати під одним дахом, то в такій ситуації Відділ підвищення добробуту каже, що «шукатиме іншого спонсора шляхом повторного процесу відбору». «Якщо не знайдеться іншого відповідного господаря, то тоді українська сім'я матиме право на житлову допомогу [від

місцевої ради]», – мовиться у повідомленні.

– Які умови для біженців щодо повернення до Великобританії, якщо вони ненадовго виїдуть з країни під час перебування у сторони, яка їх приймає?

Українці, які беруть участь у програмі «Житло для України», можуть тимчасово виїхати з Великобританії та повернутися. Однак уряд рекомендує не робити цього, поки біженці не отримають на руки їхні BRP.

– Як біженці можуть перевірити, чи їхній спонсор зареєстрований в урядовій програмі? І як біженці можуть захиститися від торговців людьми та інших злочинців, якщо вони знаходять спонсорів через соціальні мережі?

Перед наданням візи і спонсори, і гості повинні пройти перевірку безпеки. Отримати візу поза Сполученим Королівством набагато простіше, коли уже знайдено спонсора у Великій Британії, який займатиметься клопотанням про дозвіл для потенційних гостей. Британський Червоний Хрест опублікував посібники українською мови,

аби допомогти біженцям залишатися у безпеці, а також інші корисні поради.

– Які подарунки я повинен привезти людині, яка мене запросила?

Це питання часто виникає у розмовах у соцмережах серед українців, що вимушено покидають країну, яка пишається своєю гостинністю. Відповідь – нічого. Однак деякі українці, котрі чекають на візи, уже почали планувати набори ласощів, які вони збираються подарувати господарям. Тим часом деякі спонсори з Великобританії також обговорюють, що поставити у вітальні кошики для своїх українських гостей.

Репортаж: Роберт Райт, Сіддхарт Венкатарамакрішнан, Дельфін Штраус, Анна Гросс, Федеріка Кокко, Ян Сміт, Ана Козлова, Лейла Болтон.

Financial Literacy &
Inclusion Campaign
Supported by the Financial Times